

RETRATS DEL NATURAL
XAVIER BONELL GRAU
 DETECTIU PRIVAT

(82)

PERE TORDERA

El més prioritari? La veritat

TONI VALL
 BARCELONA

No porta pistola ni fa dos foradets al diari per espionar infidelitats a la recepció dels hotels. El barret acostuma a deixar-lo a casa i només es posa gavarina –o abric llarg– si està plovent. És discret i parla fluixet. Sap observar i està acostumat a clissar la psicologia del seu interlocutor. No sempre és bon moment per explicar les interioritats de la seva professió. Sobretot quan algú a qui acaba de conèixer li pregunta anècdotes sucoses, l'interroga sobre si l'han enganxat alguna vegada en ple seguiment o, en el cim de la frivolitat, li demana si el pot acompanyar a una vigilància. Molts tòpics s'associen al detectiu privat. En general, tots plegats hem vist massa pel·lícules i ens muntem mons de fantasia per on ens agradaria deixar-nos perdre una estona. El Xavier toca de peus a terra i parla del seu ofici amb passió, coneixement i també uns grams de desmitificació. Li encanta el que fa, gaudeix cada dia de la imprevisibilitat congènita que porta associada l'estil de vida que ha triat. Li agraeixo que vulgui explicar-m'ho.

“No tens cara de detectiu”, li han dit alguna vegada. I quina cara s'ha

de tenir? La de Mike Hammer? La de Magnum? La de Humphrey Bogart? El concepte americà de detectiu privat, pensar-se que és quasi un policia, no té gaire a veure amb la realitat, amb el dia a dia del Xavier. “El que fem, en essència, és ajudar la gent”, concreta. Resoldre problemes, desentrellar situacions complicades, desemmascarar mentides. Una part queda satisfeta i l'altra segurament no tant, però el resultat és clar: s'ha sabut la veritat. Aquesta finalitat, sempre anar a favor de la veritat, és el que engrandeix i dignifica la feina del detectiu: “No puc demostrar res que no estigui passant”. Són faves comptades, no es pot negar.

Planificar és impossible

“Una bogeria”: té claríssima la resposta quan li pregunto com descriuria amb poques paraules el que ell fa. Una bogeria sense horaris, impossible de preveure ni planificar. Un cas que comença, com aquell qui diu, al costat de casa seva pot portar-lo a agafar l'autopista i plantar-se a Lleida, a Saragossa o a Tortosa. Tres dies seguits fora de casa, un judici a centenars de quilòmetres, dormir en un hotel perquè s'ha fet tardíssim... Cal molta paciència i disciplina, és imprescindible estar bé amb un mateix i no tenir por de la solitud. L'adrenalina, l'emoció del moment en què s'ob-

Imprevisible
 El Xavier descriu la feina de detectiu privat com una bogeria

Empresari
 Després de dos anys treballant per a altres, es va establir pel seu compte

té la foto culminant, compensa amb escriure el sacrifici.

El Xavier no sabia què volia estudiar perquè res el motivava prou. Per sort va conèixer un noi que estava fent el graduat en investigació privada i li va semblar que allò podia resultar-li atractiu, interessant i engrescador. En efecte, aviat se li va ficar ben endins. Després de dos anys treballant per a empreses d'investigació, es va decidir a establir-se pel seu compte i ara és gerent i director d'Adbdetectives.com. Fa una comparació arriscada però molt gràfica: “Ser detectiu privat té a veure amb ser paparazzi, la diferència és que a ells se'ls veu i a mi no”. Els uneixen els temps morts en aeroports, hotels i tot tipus de racons a l'espera de l'instant oportú per fer la foto decisiva. La foto que val és la frontal, la que denota el petó delator, la pràctica inadequada i l'engany a l'empresa. Les casuístiques són variades. Des dels clàssics assumptes de banyes fins a treballadors que allarguen injustificadament la baixa, un cotxe repetidament ratllat en un pàrquing, un bar on desapareixen diners de la caixa o algú que demana indemnització per un accident de moto i en sortir de la recuperació a la clínica agafa el Bicing per tornar a casa.

És un ofici exigent que requereix dots de psicologia, molta mà esquerra i capacitat d'empatia. Quan

explica al client el resultat de la investigació pot ser un cop dur que implica consoli i connexió humana, però també suposa un descans, el desfogament de la tensió acumulada, un clic que obre un nou futur, un canvi de vida. Hi ha una lògica estacional que explica els pics d'acumulació de feina. Un és just abans de les vacances d'estiu, quan les empreses tenen especial interès a resoldre conflictes laborals que els inquieten. L'altre és, encara que resulti tòpic, durant la primavera, quan les hormones s'esvaloten i els enamoraments –o capritxos– floreixen d'imprevist i no respecten l'ortodòxia de la fidelitat.

Amb certa recança destaca que sempre està encarat al vessant menys edificant del comportament humà. No veu persones entusiasmades amb la seva feina ni famílies felices i molt ben avingudes. La picaresca espanyola continua ben present en l'ADN de molts. També la rauxa, manifestada quan li suggereixen saltar-se la llei –punxar un telèfon, espionar un WhatsApp– per resoldre un cas amb més eficiència. “Hi ha qui es pensa que som uns mercenaris i que si ens paguen tot s'hi val”, conclou. ¿Situacions de perill? Dues o tres trucades amenaçadores i algun cotxe parant en sec al mig de l'autopista. La sang no va arribar al riu. Tan sols la veritat, tan necessària i irreductible. —